

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, augusztus 12-én.

222. szám.

Ischl felé.

Valamelyik bécsi újság ma közös gondokról ír. De ne szaporítsuk ilyenekkel is a közös ügyeket. Mert voltaképpen azok a gondok nem is közösek, sőt ha van Magyarországon is baj, ez csak abból következett, hogy az osztrák mindenképpen ide szeretné áthárítani a maga gondjait. Az egész hajsza azon fordul meg, hogy ki vegye magára a gondot, mert akkor a másik már vigan dudálhat. Ha Thun magára vállalja, hogy az ő csökönys parlamentjét kellő időben munkaképesé teszi, akkor Bánffy-nak jut a nyugalom; ha pedig a magyar kormányelnök volna hajlandó a tizennegyedik paragrafus elismerésére, akkor Thun érezné magát a vidám portugálnak. A gondok tehát csöppet sem közösek, eziránt nyugodt lehet az öreg Madarász.

Ellenben annyi mégis bizonyos, hogy a gond valahol megvan és mint a csúz, vándorol. A monarchiának hol az osztrák, hol a magyar lábát szaggatja, aminek fájdalmas voltát talán a monarchia feje érzi legjobban. S az ő megnyugtató okaért van, hogy a gyökeres operációt még egyre halogatják. Pedig aligha megy majd nélküle. Mert arra kevés a kilátás, hogy a két kormány közt valami jóra való megállapodás jöhessen létre, a bécsi tanácskozások föltételei pedig nem valósíthatók meg. Amit Thun ajánlott Bánffy-nak, az már eleve képtelenség. Hiába is próbálna akár Bánffy, akár helyében más, újabb provizóriumot ajánlani; olyan többséget nem talál a ma-

gyar törvényhozásban, amelyik ebben támogatná. Amit pedig Bánffy kért Thun-tól, hogy tegyen még egy kísérletet a Reichsrath-tal, azt Thun megigérhette, de semmi haszna. Mert Thun a szünet alatt mit sem tett a Reichsrath meggyógyítására és a szeptemberi újabb kísérlet veszedelmesen hasonlít a paraszt esetéhez. Az sem engedte a megromlott óráját szétszedetni és megigazítani, de időközönként elővette mégis, hogy hátha meggondolta magát az óra és megint jár.

Igéretek ezt a válságot, akármelyik részen legyen is, meg nem oldják. A Bánffy ígérete itt annyi, mint a Thuné: egyiket sem váltja be a törvényhozás. És báró Bánffy Dezső, amikor holnap vagy holnapután Bécsből Ischlbe megy, csak erről biztosíthatja újból a koronát. Föl szabad tenni, hogy utja nem is lesz sikertelen. Mert ha Bánffy, akinek hűségéről a király meg van győződve s aki a leghevesebb ostrom idején is a közös vámterület hívének vallotta magát, most mégis csak azt tudja tanácsolni, hogy a törvényen csorbát ne ejtsünk, akkor a király tisztánlátását Goluchowski vagy Kállay sem zavarhatják meg. Érezni fogja, hogy amikhez Bánffy ragaszkodik, attól a nemzet nem tágit, mert abból a pozícióból törvényesen nem lehet kiforgatni. A törvény pedig szent a királynak is. És amint a helyzet csak ennyire is tisztult, akkor talán a kibontakozás utja is világos, ha egyébként az osztrákok nem is örvendenek majd ennek a világosságnak. Akkor a gyökeres operáció is be fog követ-

kezni, ha Ausztria meg is bánta már, hogy a gazdasági különválást olyan fenségszerűen sürgette.

Ez volna mindenesetre a legsimább és legtermészetesebb megoldás. Hitünk szerint az egyetlen is. Épen azért mi nem is nézzük a miniszterelnök utazását olyan melancholiával, mint politikai ellenfelei. És nem hisszük, hogy egy kormány akkor bukassék, amikor a törvény szilárd talaján vetette meg a lábát. De másrészt el lehet képzelni olyan eshetőséget is, amelyben Ausztria megkímélése volna az uralkodó szempont. A reményt adja fel az ember legkésőbb és lehetnek Ausztriának tanácsosai, akik jobb tudásuk ellenére most is azt mondják, hogy odaát nem a baj sok, csak az idő kevés. Ha ezek aztán nem igazságot, hanem csak időt kérnek, akkor Ischlben egy szentimentális és egy törvényes szempont fog összeütközni, aminek az eredményét nem lehet a politika tanítása szerint megmérni. Valami ilyenforma előérzet kétségtelenül mutatkozik és ez az oka, hogy a magyar kormány szigorúan törvényes álláspontjára daczára a válsághírek nem akarnak lekerülni a napirendről, sőt ma este valaki már benézhetett a miniszterelnök utitáskájába is, mert meglátta benne a kész lemondást és nyomban kikiáltotta fölfedezését az egész országba. Csiripelni fogják utána most már a verebek is, de még a verebeknek sem kell feltétlenül hinni. Mert mégis csak úgy lehet, hogy egészen más okmányok vannak a miniszterelnök utitáskájá-

Leányvásár.

Pócsi bucsu, mádi bál, debreceni vásár... A régi világnak ezt a közmondását férjhezmenendő lányokra alkalmazták. Értették alatta pedig, hogy aki ezen a három helyen se találta meg jövődöbelijét, az már örökre pártában veszett azután.

Volt még ugyan egy alkalom, de ez már inkább csak a kálmánista gentry lányainak szólt: a pataki híres leányvásár.

A sárospataki református iskola, néhai nagy Lorántfy Zsuzsanna dédelgetett kollégyioma ősidőktől fogva július 15-én zárta le az esztendőt. Apostolok oszlása napján — amikor aztán világgá mentek a végzett növendékek, hirdetni az evangéliumot, a tisztát.

A rigorózumok fényes ünnepekkel folytak le s a bodrogszabványos Athén ünnepies díszet öltött ezen a napon.

A házakat fellobogózták. Georginákból, mályvarózsa és más egyéb nyári virágokból füzereket fontak egyik ablaktól a másikig, ezermester hírében álló diákok pedig csináltak a transparanteket, melyek versekkel, diák, meg magyar, pattogó hexameterekkel, üdvözlők a jelesebb patronusokat.

Mert jöttek ám seregestől az alma mater jöltevői: hogy színről-színre lassák az új generációt, meggyőződjenek a végzetek haladásáról, akik immár az életbe lépnek és elmegy ki káplánságba, ki jurateriába audiat-nak.

Jöttek négylovas nehéz batárokon, forgós, tarsolyos huszárral a bakon, a Vayak, Bernáthok, Ragályiak, Szathmáry-Királyok.

Magukkal hozták harmatos, üde rózsához hasonló viruló leányaikat is, a menet pedig mindenféle drága jóval telet társzekerek, meg a cigányhozó forspont rekesztette be, mert hoztak ezt is, csapván itt Szabolcs, Zemplén, Borsod és Bereg úri népe olyan czéczókat, hogy hétérszagra szólt a hírük.

A tudós professzorok nagyba készültek és míg gyönyörködtek az anya-iskola fényességében, annál inkább drukkoltak egy-egy nehézfejú nebulóért.

Híres nehézfejú gyerek volt a huszas években Soldos Feri, egy ősrégi gazdag család sarja.

Gömörme gyében lakó szülői, atyafisága szintén készült a pataki leányvásárra és ezt előre megírták az urfinak.

Ő maga is restelkedett, hogy olyan nehezen megy a fejébe a tudomány és megalkudott egyik jó czimborájával; Bónis Samuval, a későbbi táblaelnökkel, hogy majd ez sug nekik.

Samu áldott jó fiu volt. Eszé, mint a tűz, hat kollégája helyett is tanulhatott volna, vállalkozott is rá rögtön, hogy segít a nehézfejú diáknak.

A vizsga napján aztán — hogy előbb tal legyenek a férgesen — a tanárok rendre a gyöngébbeket szólították. Így Soldos Feri

is. A diák, vörösre gyult arcuzal, reszkető inakkal állt fel, kétségbeesett pillantást vetve Bónis Samura, aki szoroson melléje furakodott.

A villogó fekete szemü Viktoria-dolmányos fiu, biztatólag intett kétségbeesett társának, akihez a professzor amugy is valami nagyon tizedrangú kérdést intézett, hogy például mivel él a czethal.

Samu tisztéhez híven kegyetlenül sugja:

— Apró halacskákkal.

— Apró almácskákkal! — vágja ki büszkén Soldos, akinek lelki szemei előtt taláfi már kies Gömörben, a runyai kert pogácsálmái lebegtek.

A professzor, szemöldökét összehunyva, úgy tett, mintha nyelvbottlásnak venné a lapust s maga javítgatva a fiut, ismételte:

— Igen, igen... apró halacskákkal — és hol lakik a czethal?

— Tengerbe — tengerbe... sugja Bónis Samu. Soldos Feri pedig kivágja ragyogó ábrázattal:

— Kenderbe!

A jámbor professzor ur, fényes gyülekezete ide, fényes gyülekezete oda, erre teljesen kijött a békeséges türeléséből és rákiáltott a sápadzó fiura:

— Menjen... Domine Soldos igazán nagy számár!

Az ilyen apró incidensek azonban nem zavarták a rigorózumok menetét. A régi világ

ban és három-négy nap mulva már a verebek is mást fognak csiripelni. Hiszen a parlament szeptember elején össze akar ülni s ha addig a gazdasági változás már bizonyos, akkor erre nézve is lehet a miniszterelnöknek Ischlben előterjeszténivalója.

Mi tehát nem hiszünk valami komoly válságban. Pedig megfoghatna egy kis aggodalom amikor azt olvassuk, hogy gróf Szapáry Gyula hirtelen szükségét érezte egy ischli utazásnak. Talán baj is, hogy ő is ott lesz! Az a Szapáry olyan érzékeny és olyan szívesen honorálja a szentimentális szempontokat. . .

A politikai helyzet.

A tulnan is, innen is válságosan komoly politikai helyzet a döntés felé közeledik. Budapesten tegnap volt minisztertanács, Bécsben ma kettő is: délelőtt és délután. Hogy mit határoztak itt, mit határoztak amott, azt csak találgatni lehet ma még, tudni nem. Persze ez a találgatás nem is marad el. A mai esti ellenzéki lapok és bizonyosan a holnap reggel megjelenők is tele vannak és tele lesznek válsághírekkel. És csodálatosképen nem Ausztriába, hanem Magyarországra teszik a válságot, mert Magyarországon nincsen és nem is lehet válság. Nincsen, mert Magyarország, illetve Magyarország miniszterelnöke a törvény álláspontján van, amiből nem tud engedni és amittől nem is szabad eltérnie. Akik tudni vélik, hogy mai útjára báró Bánffy Dezső magával vitte a kormány lemondását, azok tudhatják azt is, hogy ezt az esetleges lemondást a korona nem fogadhatná el. Mert Magyarországon ez idő szerint nincsen és nem is lehet komoly politikus, aki több engedményt tehetne, mint a miniszterelnök már tett, ha pedig akadna olyan — tegyük föl a legkülönösebb esetet — nem akadna a pártokban egyetlen ember se, aki követné.

Mig ezt a magyar ellenzéki lapok nem látják, vagy nem akarják látni, tisztában van vele teljesen a külföldi sajtó. Lejebb közöljük a „Norddeutsche Allgemeine Zeitungnak” egy

rendkívül érdekes cikkét, amely nem azért kiválóan érdekes, mert azokat hangoztatja, a miket mi már napok óta mondunk és írunk, de azért, mert a tekintélyes nagy német lapot mindennel inkább lehetne vádolni, mint tulságos magyarbarátsággal.

A mai nap nagy eseménye nemcsak az, hogy a miniszterelnök Bécsbe ment s onnan rövid pihenő után Ischlbe utazik a királyhoz, hanem az, hogy gróf Thun osztrák miniszterelnök nem várta be Bécsben Bánffy bárót, hanem még a megérkezése előtt sietett Ischlbe, ahol vasárnap lesz a közös tanácskozás ő felsége a király elnöklése alatt. Persze ebből a körülményből sietnek majd a jó és rossz következtetéseket levonni. De természetesen csak az akadémikusok csomókeresés olvas ki magyar válságot abból a körülményből, hogy gróf Thun hamarabb akart Ischlben lenni, mint báró Bánffy. Mi ebben jó jelt látunk. Nem siet az előzködéssel, akinek rendben van a dolga.

A politikai helyzetre vonatkozó értesüléseket és jelentéseket itt foglaljuk össze.

A miniszterelnök Bécsben.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma este tíz órakor Bécsbe utazott, s honnan egy napi tartózkodás után Ischlbe megy. A miniszterelnök este még a szabadelvű pártkörben volt, ahol jókedvűen beszélgetett.

A „Magyarország” ma feltűnő helyen és feltűnő betűkkel a következő ischli táviratot közli:

Ischl, augusztus 11.

Báró Bánffy Dezsőt holnaputánra várják ide. A Goldenes Kreuz című szállóban három napra rendelt táviratilag szobát. Vele együtt várják ide Thun és Goluchowski grófokat is. Vasárnapra ő felsége elnöksége alatt koronatanács lesz, melyből a kiegyezési kérdésben a döntés várható.

Jól beavatott körökben egyébként azt beszéltek, hogy legközelebb gróf Szapáry Gyula is ideérkezik, ki az egész nyarat a Semmeringen töltötte. Nem tudni, hogy Szapáry ideérkezésének mi a célja, de azon körökben, hol e hír ma felmerült, bizonyos jelentőséget tulajdonítanak neki. A dolgok most mindenesetre dülöngésznek és a jövő hét elején Ischlből meglepő események híre fog lábra kelni.

Hetekig esett az eső, úgy, hogy feneketlen dágványvá változott a pataki utca. Olyan idő volt, mikor a magyar ember a kutyát is ölben hordja ki ugatni, s holmi batár elakad a sárban.

A tisztikar, a Schwartzberg dsidás ezred fekdűt akkor Patakon kétségbe volt esve, hogy jűt el a város messzebb fekvő részeiből a Rákóczy-kastélyba. Csupa elegáns gavalier volt mind, fényesnél fényesebb nevek tulajdonosai, köztük gróf Neiperg Ervin, Mária Luiza pármái hercegnő — volt francia császárné mostohafia.

Arra gondolni se lehetett, hogy lóháton menjenek. Mire a kastélyig érnek, olyanok lettek volna, mintha csokoládéval öntik őket végig. Híntó, az akkor divatos magas hájtó-kocsi, elakad abban a rengeteg sárban.

Végre egyik fiatal Schwartzberg ökrös-szekeret proponált.

Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadták, de valami egészen különleges dolgot gondoltak ki.

Gróf Neiperg szerzett egy közönséges szekeret, de azt belül bársonnyal párnáztatta ki és oldalt olyanformán voltak a padok alkalmazva, hogy hat-hat tiszt foglalhatott benne helyet.

Aztán vastag vörös sodrott-selyemből ekhó készült a szekér fölébe, a hat ökröknek jármát pedig valódi ezüsthől vert lánczocskák tartották össze, úgy, hogy a különleges equipage több ezer forintot ért meg.

Gróf Thun Ischlben.

Bécs, augusztus 11.

A mai nap folyamán két minisztertanács is volt. Az egyik délelőtt tíz órakor, a másik délután. A délutáni minisztertanács három órától hétig tartott. Szinte bizonyos dolog, hogy a kormány a válságos helyzettel foglalkozott. A határozatok minden esetre döntő fontosságúak voltak, ami már abból is látható, hogy gróf Thun a minisztertanács után Ischlbe utazott ő felségéhez.

E szerint gróf Thun báró Bánffyval nem fog tanácskozni, mielőtt Ischlbe megy a királynak jelentést tenni. Ujabb direkt kísérletet tehát nem is terveztek a kormányelnökök a végből, hogy a helyzetet tisztázzák.

Báró Bánffy már ma este ideérkezett; mielőtt azonban elutaznék Ischlbe, egy napig Bécsben marad.

Mint minden válságos időben, ma is szaporán gyártották a kombinációkat az újságírók.

Az a hír, hogy a Reichsrathot szeptemberre összehívják, még tartja magát. (N. W. T.)

Németek a kiegyezésről.

Berlin, augusztus 4.

A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” előkelő helyről veszi a következő budapesti tudósítást a kiegyezés mostani állásáról:

A magyar-osztrák kiegyezés válsága ma a következő képet mutatja: A közös gazdasági ügyeknek újabb ideiglenes szabályozása a törvény szavainak és szellemének mondana ellent, aminek következtében sem báró Bánffy Dezső, sem pedig más miniszterelnök ilyen provizórius megoldást a magyar parlamentben keresztül vinni nem tudna. Az osztrák tizennegyedik szakasz alapján Magyarországgal vám- és kereskedelmi szövetséget soha sem lehet megkötni, mert Magyarországot feltétlenül köti az 1867-iki kiegyezési törvénynek az a rendelkezése, hogy az osztrák koronatarományoknak

kedélyes táblabírái nagyot kacagtak rajta, még biztatták is a szegény bukott diákot, hogy hiszen a gazdálkodást tudomány nélkül is el látja majd procul negotiis és napirendre tértek fölötte.

Annál inkább, mert a híres jogi professzor Kövy aztán olyan tanulókkal állt ki, mint egy-egy Szemere Miklós, Vay Dániel, Jászay Pál, akikből híres emberei lettek az országnak.

Vay Dániellel tette meg egyszer Kövy, hogy zsebéből előhuzva egy ezitromot, így szólt: — És most, Domine, sziveskedjék erről egy oratiót mondani.

Vay Dániel pedig, mint egykor Csokonai az elcsérült szakácskönyvből, mondott olyan oratiót, hogy a legkomolyabb urak is lelkesült vívatózásokba törtek ki, sőt atyja, a dicséretekben nagyon fukar Vay Ábrahám is megveregette a vállát.

A pataki ünnepek vidámabb része azonban a mulatság volt, az ugynevezett leányvásár.

A harminczas években erre az alkalomra a Rákóczy-birtokok akkori tulajdonosa: herceg Bretzenheim is mindig nagy bált adott.

Fényben uszott ilyenkor az ódon, történelmi nevezetességű vár. A kollegium patrónusán, az egybesereglett nemes urakon kívül, a herceg rendszeren az esetleg Patakon állomásozó tisztivart is meginvitálta.

Igy történt ez 1834-ben is, mikor apostolok oszlásának napjára hűvös, borongós idő járt.

Mikor aztán eljött a bál estéje, a tiszték összeszedelőzködtek, helyet foglaltak a szekéren és megindult a menet a kastély felé.

Elöl gróf Neiperg legénye fujta a postásipót, mint ahogy ez divat volt akkoriban, oldalt, lóháton, lámpát vivő katonák haladtak, a tiszték pedig, amerre csak mentek, apró bokrétaikat szórtak az ekhó alól.

A sipót hallva, a hercegi kastélyban összegyűlt vendégek mind az ablakokhoz gyűltek s nem tudták elgondolni, milyen óriási fényes veresség mozog a vár felé.

A nagy fény onnan is támadt, hogy az ekhó alatt ülő tiszték mind lámpákat tartottak kezükben, amelyeknek fénye mágikus hatással szűrődött át a bibórszínű selymen.

Végre a kivilágított csoda befordult az udvarra, a katonák szőnyegetek terítettek a bejáróig és a tiszték egyenkint szállva le, úgy mentek föl a lépcsőn, hogy egyetlen folt sem esett a ruhán, sem a fénymázás csizma nem homályosodott be.

A leányvásáron természetesen majdnem minden leánynak megvolt a maga ideálja; aki aztán itt, a rigorózumok után nyilatkozott rendszeren.

Jogot végzett ifjak többnyire, akik már bátran gondolhattak tázhely-alapításra — de néha megtörtént, hogy egyik-másik gentry-lány valamelyik nyalka katonatisztbe szeretett bele.

Igy történt ez egyik híres borsodmegyei ur leányával is. A csinos barna leány még az elmúlt tél kassai farsangján megismerkedett

szerződés-kötési képessége a legteljesebb parlamentaris alkotmányosságtól van függővé téve és a magyar törvényt nem tehet semmiféle szükségrendelettel kijátszani, anélkül, hogy a magyar parlament „non possumus“-t ne kiáltana Ausztria felé. A kiegyezési javaslatoknak parlamenti elintézése lehetetlen és már ebből a tényből egymagából az következik, hogy a két állam között fennállott gazdasági közösség önmagától felbomlik, feltéve, hogy Magyarország megmarad ismeretes törvényes állásponjtján, amelyből nemcsak a fentebb előadottak következnek logikai kényszerűséggel, hanem egyttal a magyar politikusoknak az a nézete is, hogy az osztrák belügyekbe a magyaroknak semmi körülmények között nem szabad beleavatkozniok.

Mindezekkel szemben azonban fel kell említeni azt is, hogy néhány apró párttöredéken kívül nincsen magyar politikus, aki az önálló magyar vámterületet czélnak tekinti. Ez a különválás nem egyeznék meg a monarchiának magyar részről is olyannyira hangoztatott érdekével, sem pedig a Szent István koronája országainak érdekeivel. Minthogy Ausztria Magyarország nyersterményei számára a legalkalmasabb fogyasztási piac, kevésbé tanácsolható Magyarországnak, hogy a vele oly szoros közjogi kapcsolatban álló Ausztriától gazdaságilag különváljon, sőt esetleg gazdasági háborút kezdjen.

A magyar részről felhozható legerősebb érv az, hogy a külön vámterület meg fogja erősíteni a magyar ipart és ez aztán kárpótlást fog nyújtani azért a veszteségért, amelyet Magyarország a külön vámterület esetén az által szenvedne, hogy nyersterményei számára nem volna fogyasztási piaca. Csakhogy ezt a jelenlegi viszonyok közt legalább is nagy túlzásnak kell minősíteni.

Minden arra utal, hogy a jelenlegi hátrányos helyzetből kibuvót fognak találni a két állam államférfiai, egy olyan tranzakciót, amely a fennálló törvényeket nem sérti és amely amellet, hogy a gazdasági közösség formáját megőrizni engedi, nem áll ellentétben azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket a Bánffy-kabinet a tör-

vény alapján a parlamenti többséggel szemben elvállalt. A helyzet kulcsa Ausztriában van, amely a mostani bajok egyetlen okozója. Ellenben a helyzet súlypontja Magyarországban van, most inkább, mint valaha és Magyarországnak szigorúan törvényes eljárása, amelyet eválságos időben tanusít, kiáll minden bírálatot. (N. W. T.)

A sajtó nyilatkozatai.

A „Pester Lloyd“ esti lapja élén a következő helyzetképet adja:

Ha a miniszterelnök ischli utjából azt kellene következtetni, hogy a kiegyezési bizonytalanságokból keletkezett helyzetnek fejlődése döntő stádiuma felé közeleg, e felfogásnak alig lehetne ellentmondani. A parlamenti szünetek végük felé mennek és így természetes, hogy a kormány a még rendelkezésre álló időt fel akarja használni, hogy világosságot teremtsen és hogy a már az első ülésekben reá váró kérdésekkel szemben ne legyen készületlen. Hogy báró Bánffy Ischben eddigi programjának kiegészítéséhez akar-e a koronától beleegyezést nyerni és hogy mily természetűek azok a javaslatok, melyeket előterjeszt, az a nyilvános tudomás előtt el van zárva és hiábavaló lenne efelett kombinációkba becsátkozni. De sok jel arra mutat, hogy e perczig a két kormány között a nehézségek megoldása tárgyában még a megegyezés nem jött létre.

A bécsi Reichswehr a helyzetről a következőket írja:

A Reichsrathot tehát tényleg összehívják szeptember elejére — „utolsó kísérletűl“. A kormány ezután állítólag felhívást intéz a képviselőházhoz, hogy a birodalom érdekében a kiegyezési javaslatok tárgyalásához fogjon. Nehogy azonban a Reichsrath mindjárt az első napon megtagadja a kérelmet, gróf Thun miniszterelnöknek előbb a pártok vezértagjaival kell megegyezésre jutnia. A kilátások azonban arra nézve, hogy megegyezés, vagy csak ehhez hasonló valami is létrejöheszen, a képzelhető legrosszabbak. A vezérférfiak konferenciája és a nem kötelező megbeszélések óta a merevség úgy német, mint cseh részről még fokozódott. A Reichsrath munkaképességéről beszélni se lehet. A tizenegyedik szakasszal kormányoznak ebben az évben továbbra is. Végül nem is marad más hátra, mint ezt a szakaszt újabb magyarázattal az

új kiegyezési provizóriumra alkalmazni. Ugy látszik, ez is a czélja a sok miniszteri tanácskozásnak és a miniszterek utazgatásainak. Újabb provizóriumot azonban nem akar Bánffy és nem akarnak a magyarok elfogadni. Egy újabb magyarázattal szemben, még ha az érdemileg új dolgot nem jelent is, talán kevésbé lesznek merevek. Ezalatt az üdülésre szoruló szegény báró Bánffy pihenéshez sem juthat. Most, augusztus végéig nem mehet nyugodtán vidékre, — mint ahogyan a legutóbbi vasárnapon egy újságírónak mondotta, — hanem a fővárosban a minisztertanácsban kell elnökölnie és újabb bécsi utra kell készülnie. Gróf Thun azonban bizonyára nem engedi mindig báró Bánffyt Bécsbe utazni, hanem szeptemberig lesz alkalma neki is Budapestre menni. Ugy is ott csinálják a birodalom történetét. Ugy látszik azonban, hogy nálunk az állameszme — szabadság van.

A „Narodni Listy“ szerint gróf Thun ismét a cseh klubhoz fordult, hogy a csehekkel a nyelv kérdésben engedékenységre bírja. Ma már egyetlen pártban sincs olyan józanul gondolkozó politikus — írja az ifjú csehek lapja — akinek a legcsekélyebb bizalma is volna ilyen kísérlet sikerében. Mi nem tartjuk gróf Thunt sem olyan naivnak, hogy elhiggye, hogy a cseh nép képviselőitől még lealkudhatna valamit a nyelvrendeletekből. Ha kormány tényleg ismét a mi rovásunkra kísérelné meg a német obstrukciót kiengesztelni, a cseh képviselők a legnagyobb erélyvel tiltakoznának a nyelvrendeletek minden további megcsonkítása ellen. Meg vagyunk róla győződve, hogy a kormány ilyen lépésre nem határozná el magát, mert akkor ismét a csehek kiengesztelésére kellene törekednie, hogy azt elérhesse, amit most a német obstrukció lecsendesítésével akar.

KÜLFÖLD.

Az orosz terjeszkedés. „Oroszország és Angolország a Keleten“ ezimén Sir Charles Dicks figyelemreméltó cikket közöl a „Pall Mall Gazette“-ben. Többek közt a következőket írja: „Lehet-e nekünk Oroszországgal egyezkednünk? Attól függ, hogy miként értik ezt. Ha úgy értik, hogy egymással udvariasabban beszéljünk, ennek semmi akadályja. De hogy Oroszországnak átengedjünk olyan területeket, amelyekkel nem rendelkezhetünk és amelyeket ha átengednénk, ez minden érdekünk ellen volna és csak siettetné a háborút, — ilyen „egyezkedésről“ szó sem lehet. Oroszor-

herceg Montmorencyval, aki szintén a dsidásoknál szolgált és a fiatal pár kölcsönösen értelte egymást.

Nagy volt tehát az öröm, mikor a lány hírét vette, hogy a pataki lányvásárra mennek, ahol Bretzenheimék bálján biztosan tudta, hogy összejön ideáljával.

A leánynak volt egy idősebb testvére is, nála sokkal szebb és olyan szellemes, hogy egy időben Borsodban alispánváltóság lévén, róla mondta Palóczy főjegyző, hogy: „ma csak egyvalaki lenne jó borsodi alispánnak, de az nem lehet, mert az X. X.-nek a legöregebb lánya!“

Szülei bálványozták is és míg a többi lánynak be kellett érni miskolci, legfeljebb kassai és pesti szabók remekeivel, ennek a lányuknak mindent Párisból hoztattak. Egyszer azonban az ifjabb lány is kapott valamit Párisból, még pedig keresztanyja lepte meg egy pár remek czipóval. Az idősebbnek a párisi czipó sehogy sem hagyott békét. Mindent ígért a fiatalabbnak, ha átengedi. Ez ritka jó teremtés volt, de ez egyszer még sem akart megválni czipójétől. A pataki lányvásáron ebben akart táncolni, annál inkább, mert tudomására jutott, hogy itt akar a herceg nyilatkozni.

Az idősebb nővér, aki nem szokta meg, hogy akaratának ellenszegüljön valaki, dühös lett és mielőtt Bretzenheimék báljára mentek, fenyegetőleg mondta nővérének:

— Megbánod te még a párisi czipót!

És valóban úgy is lett. A bálon az idősebb lány kifejtette minden kaczer szeretetreméltóságát s a párisi czipókba bujtatott piskótalábak ellen olyan elragadóan manővrozott, hogy herceg Montmorency teljesen elvesztette a fejét, s megfeledkezve az ifjabbról, erre rá sem nézett.

A nyilatkozatból semmi sem lett és a szegény szerelmes leány, párisi czipójét átkozva, szomorúan hagyta el Patakot, első csatlódásának tövisével szívében.

Igaz, hogy Montmorency később, szánvánva bűneit, bocsánatkérő levelet írt, de a kis leányban ekkor már fölébredt a közmondásos családi makacsság. Testvérbátyjával megüzente a hercegnek, hogy csak hódoljon tovább is nényének.

A herceget az üzenet nagyon elbusította, nem jött többet a borsodi ur házához és kiábrándult a kaczer leányból is, aki némsokára egyik Lónyaynak nyújtotta kezét.

A pataki lányvásároknak ismert alakja volt Ragályi István is, leányával Magdolnával.

Ragályi többek közt arról volt nevezetes, hogy még a megyegyűléseken is mindig a háta mögött állt egy hajdu, akinek gazdája öblös poharát, valahányszor kiürült, tele kellett töltenie.

Magdolna Borsodmegyének egyik leggazdagabb örököse volt, akinek kezére sokan vágytak.

Ő azonban csak egyik rokonát, Ragályi Tamást óhajtottá férjül, aki egyik lányvásáron akart more patrio nyilatkozni.

István ur, a családi fényt emelni, azonban valami mágnásról álmodozott és Tamást nem a legjobb szemmel nézte.

A forró júliusi nap kegyetlenül sütött és pörkölte a rigorózumra gyült urak üstökét. Ragályi István uram is egyre törölgelte homlokát és sóhajtozva gondolt a hajdura, akít a muzsák csarnokába mégis átalott behozni.

Mit nem adott volna most egy csep hűsítő italért, amely otthon termett a szentpéteri tatárvér által öntözött lankákban.

Egyszerre csak, javába felegettek épen a Corpus jurisból a juristák, mikor valaki oda csuszott István ur mellé és egy kis lapos üvegecskét, afféle vadászbutykót tartva elébe tiszteletteljes nyájassággal mondja:

— Placeat!

István ur mohón nyult a butykos felé s egyet huzva, látja, hogy a hűsítő ital nyújtója senki más, mint Tamás urfi.

— Róka! . . . szólt halkán, megfenyegetve Ragályi Tamást ujjával — de többé nem ellenkezett Magdolna leányával, aki csakugyan rokonának, a későbbi alnádornak lett holdog felesége.

A modern áramlat végét vetett apostolok oszlása jelentőségének is. Tarszekerek nem szállítják többé a megyei urakat, cigányzené nem szól — nincs többé leányvásár Patakon.

A bodrogparti Athenben is minden az új chablon szerint megy már s a régi diákeletről, a régi vidámságról csak megsárgult papirosok, ócska krónikák beszélnek. D'Artagnan.

a kórházi szükségletnél közel 20.000 forintot fognak évenként megakarítani. A tanács ma délelőtt tartott ülésében már el is rendelte, hogy a szerződést megkötse. A főváros tehát gondoskodott magáról, hogy ne fizessen többet. A polgárokról persze észébe se jut gondoskodni, pedig azok nem szerződhetnek egyenesen a lányakkal.

(A Szent János-kórházról.) Az új Szent János-kórház felavatása alkalmával az orvosok elhatározták, hogy a szülészeti osztályban a legelső szülőt, ha fiúgyermek lesz: Jánosnak, ha lánygyermek: Johannának kereszteltesse. Az első születési eset tegnap volt s ma kereszteltette meg Hadzsy Mária kórházi főszülész az újszülöttet a kórházi kápolnában az új Szent János-kórház felavatásának alkalmából a János névre. A kis János számára a kórház hivatalnokai személyzete szép ajándékot helyeztett el.

(Közigazgatási bejárás.) A városi villamos vasút igazgatósága elhatározta, hogy az egyetem-tér-Baross-utcai villamos vasutvonalon a második vágányt is kiépíteti. A tervek elkészültek s a vonal közigazgatási bejárása ma történt meg. A bizottság délelőtt gyűlt össze az új városi háza tanácstermében, ahol megjelentek a vasúti és hajózási felügyelőség, a posta- és táviratigazgatóság, a telefon-hálózat, a főváros, az államrendőrség, a fővárosi közmunkatanács és a budapesti közúti vaspálya-társaság képviselői. A villamos vasút részéről Hüvös József vezérigazgató és Wörner Adolf műszaki igazgató volt jelen. Pap Árpád elnök megnyitván a tanácskozást, bemutatta a benyújtott terveket, melyek szerint egyelőre a Szentkirályi-utczától a József-körútig építenék ki a második vágányt és a Wenckheim-palota mellett levő kőágazást megújítszabitanák a Kálmán-téren. A bizottság kimondta, hogy minél előbb meg kell készíteni a második vágányt a Baross-utca egész hosszában kiépíteni. A bizottság a terveket elfogadta s aztán bejárta a vonalat. Az eljárásról jegyzőkönyvet vettek föl.

VIDÉK.

(Székelyek telepítése.) Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a székelyeknek az állami birtokokon való telepítése érdekében nemzeti és közgazdasági szempontból egyaránt fontos akciózt indított meg. Ez idő szerint ugyanis Nagy-Sármás, kolozsmegyei, Magyar-Nemegye, beszterce-naszód-megyei és Vicze, szolnok-doboka-megyei községekbe több száz székely családot telepítenek. A telepések egyenként husz hold földet kapnak, mit igen kedvező feltételek mellett ötven év alatt válhatnak meg. A miniszter megbízásából Serbán János, gazdasági felügyelő a napokban Marosvásárhelyt időzött, ahonnan nagyobb körutra indult a székely vármegyékbe. Maros-Tordamegyéből számosan készülnek Nagy-Sármáson letelepedni, kiknek érdekében Déry Zoltán alispán fejt ki buzgó tevékenységet; de a kereskedelmi és iparkamara is mindenkép támogatja a hazafias akciózt.

(Telefon a vidéken.) Vidéki városaink közül most Nyitrán buzgólkodnak a telefon bevezetésén. A műszaki munkálatokat Kelemen István főmérnök vezeti. Valószínű, hogy a város vidékére is kiterjedő telefonhálózat még e hónapban átadható lesz hivatásának.

(A fiumei villamos vasút.) Három éve húzódik már a fiumei városi villamos vasút ügye; három év óta, hogy báró Lazzarini az engedélyt megkapta, folyton tárgyalnak és értekeznek; hol az engedélyes a magisztrátussal, hol a magisztrátus a kormányzósággal, ez pedig a miniszteriummal tárgyal, ha pedig mindez a fórum megegyezett valahogy, az építésre vállalkozott berlini cégnek az engedménnyel gyűlik meg a baja. Végre három év után az ottani és a fővárosi lapokban az a hír jelent meg, hogy a végleges megegyezés és a legfelsőbb jóváhagyás is meg van. Ezt a hírt nem czáfolták meg és így már igaznak látszott; most pedig az derül ki, hogy a villamos városi vasutat technikai nehézségek miatt nem fogják kiépíteni, legalább addig nem, míg e technikai nehézségek meg nem szűnnek. Csak most jöttek rá, ugyanis, hogy a Corsia Beákon a Máv. sínpárát és Mlakán a déli vasút sínpárát a villamos vágányok nem keresztelhetik, mert a városi villamost földalatti vezetékkel tervezték. Így hát ezek a technikai akadályok nem igen fognak megszűnni és Fiumében még hosszú időn lovak vonják majd a „koberes-tram“-nak csufolt kocsikat.

(Egy megye a szociálizmus ellen.) Az ország számos törvényhatósága közt főként Csanádmegye az, mely a szociálista mozgalmat eddig a legelőkelőbb figyelemmel kísérte. Mint Makóról jelentik, a megyei közigazgatási bizottság tegnap tartott ülésén is kizárólag a munkáskérdéssel foglalkozott. Miután a kérdéshez többen hozzászóltak, Justh Gyula orsz. képvis. feszített és hangsúlyozta a kérdés észszerű megoldásának szükségességét. Nagyhangú frázisokkal — mondta — nem lehet a szociálizmus ellen küzdeni. Leghathatósabb eszköz az, ha megakadályozzuk épen a munkások érdekében, hogy ne rohanjanak saját jobb meggyőződésük ellenére a szociálizmus karjai közé. Csanád vármegye ez irányban már megtette a kezdeményező lépést és kívánatos volna, hogy e példát az egész országban kövessék. — Az aratási munkálatok folytatásában nem kell a munkásokat akadályozni, mert különben képtelenek lesznek családjuk fentartására. Indítványozza, hogy keressék meg a honvédelmi miniszter, hogy azokat a földművelőket, akik mint póttartalékosok fegyvergyakorlatra be vannak hívva, ez alól mentse fel s a felmentést a jövő évi aratás idejére is terjeszse ki. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Pestmegye félesztendeje.

Pestmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Beniczky Lajos alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen Fazekas Gusztáv főjegyző mindenekelőtt bemutatta a miniszterelnökhöz fölterjesztendő felévi jelentést.

E jelentés konstatálja, hogy az elmúlt félesztendőben figyelemre méltó társadalmi mozgalmat nem jegyezhettek föl. Bár a szociálizmus itt-ott még „felütötte fejét“, a mezeti munka általában teljes nyugalommal folyt.

E kedvező eredmény elérésére nagy hatással voltak a jó termés, a kormányrendeletek, az új munkástörvény és „egyéb erélyes intézkedések.“ A mezeti munkások egy töredéke ugyan, amely idejében vonakodott szerződést kötni a munkaadókkal, munka nélkül maradt, de ezek nagyobb zavart nem okoztak, mert idegen munkásokkal helyettesítették őket.

A munkanélküliek utóbb belátták, hogy helytelenül cselekedtek s átközték is érte a szociálistaagitátorokat, akiknek hitelé ezzel tetemesen megessapant. Ha a munkásokkal szemben továbbra is alkalmazni fogják ezt a szigorú, előbb-utóbb meglesz a kellő eredménye s mihamar visszatérnek majd a normális állapotok.

Felmentés a jelentés, hogy az új munkástörvény végrehajtására a rendezett tanácsú városokban inkább a rendőrkapitányok lennének hivatva, mint a polgármesterek, akiknek nagyon sokfelé ágazdik el a teendőjük. Megemlékezik a betegsegítő pénztárakról, amelyek szépen fejlődnek, s működésük megállításától tartani nem lehet. Az évben a kivándorlás csekély volt, egészben néhány család vándorolt ki Amerikába vagyonszerzés céljából.

A közegészségügy tekintetében különös panasz nincs. Az idei termés elég kedvező volt, de sajnos, a jégvíhar nagy pusztításokat vitt véghez, különösen a felső járásban, úgy, hogy a vármegye mintegy harmadrészen egészen megümisítette a gazdák reményeit.

A jelentést a bizottság tudomásul vette.

Ezután a főjegyző bejelentette, hogy az újpesti anyakönyvvezetői állás, amelynek eddigi viselőjét a belügyminiszter hivatalától megfosztotta, megüresedett. Ennélfogva ez állásra pályázatot hirdettek, amelyre harminczhelen jelentkeztek. A belügyminiszter a folyamodókra nézve véleményt kért a közigazgatási bizottságtól, amely első helyen Rákóczy Aladárt, az újpesti fogyasztási hivatal volt főnökét, második helyen Navarra József borojzenői jegyzőt, harmadik helyen Németh Béla hidegkuti jegyzőt, negyedik helyen báró Tunkl Jenő állami tisztviselőt és ötödik helyen Baksai Sándor anyakönyvvezető-helyettesét ajánlja a kinevezésre.

Bárczy László királyi pénzügyigazgató jelentése szerint, Pestmegye területén, az egyenes adónál a múlt hónapban 150.006 forint 22 és fél krajczár folyt be, míg tavaly júliusban 179.450 forint 35 és fél krajczárt fizettek be; így tehát a csökkenés 29.444 forint 18 krajczár. A hadmenetességi díjak s a közvetett adók is általában kevesebbé kevéztek, mint tavaly. A befizetések csökkenésének legfőbb oka az, hogy az arató-munkálatok még nincsenek teljesen befejezve s a termés értékesítése folyamathan van.

Tóth József pestmegyei királyi tanfelügyelő, a folyó ügyeken kívül bejelentette, hogy az állam az elmúlt hónapban több — különböző felekezetű — iskolát segélyezett kisebb-nagyobb összeggel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A nagy postassikkasztás. Tóth Kálmán, a József-téri postahivatal sikkasztója és felesége, Radics-Ollé Margit bünpörében véget ért a vizsgálata. A vádlottak kihallgatása után Wiener vizsgálóbíró utolsóan egy hordárt hallgatott ki s ennek a vallomása is jelentéktelen, mert csak arról tanuskodott, hogy ő tette postára azokat az apróbb pénzküldeményeket, amelyeket Tóth a szokása előtt való napon küldözött szét. Az elsikkasztott összeg pontosan 91.057 forint 48 krajczár, de miután belőle 86.859 forint 18 krajczár megkerült, a postakincstárnak csupán 4698 forint 30 krajczárnyi kára van. Mikor a bünyádi eljárás megindult, az ügyesség Tóth Kálmán ellen hivatali sikkasztás büntette címén kért vizsgálatot és bevonta a vizsgálatba Tóthné is, ellene az orgazdaság vádját látván fenforogni. Tóthné minden bünrészséget tagadott s időközben szabadlábra helyezték. A vizsgálóbíró ma áttette az aktákat a királyi ügyészséghez, mely már legközelebb a törvényszék elé fogja terjeszteni indítványát a vádló helyezés dolgában. Ha a vádhatóság Tóthnéval szemben esetleg elejti a vádat, hamarosan a végtárgyalás is sorra kerül, mert Tóth, aki beismeri bűnös voltát, nem fog appellálni a vádhatározat ellen.

— Gajzágó Manó királyi táblai bíró, a budapesti büntető járásbíró főnöke, szabadságáról visszatért s átvette a hivatalvezetést Szabó Géza járásbírótól, aki távolléte alatt helyettesítette.

SPORT.

+ Érdekes fogadás. A berlini „Sport Welt“ értesülése szerint érdekes fogadás jött létre egy bécsi sportsman és egy bookmaker között. A könyvfogadó ötvenezres osztalékot ígért Gloster Belle kancsának a jövőben létezendő ivadéka 1902. évtől 1906-ig. Gloster Belle tudvalegleg két éves korában egy eladóversenyben Destillateur-t, mely akkor először futott, erős küzdelem után fálhosszal győzte le, nagy meglepetést okozván győzelmével. — Volt már ehhez hasonló fogadás Kincsemnek, a csodakancsának derby-győzelmé után. Akkor ugyanis egy hamburgi bookmaker Kincsem ivadéka bécsei és berlini derbygyőzelmére százszoros oddsot adott. A fogadást el is veszítette, mert Budagyöngye a német derbyt 1885-ben megnyerte. A jelenlegi fogadás a könyvfogadóra nézve mindenesetre kedvezőbb, mert Kincsem még nem létező ivadékaihoz fűz vérmes reményeket a különös fogadó.

+ Athletikai és kerékpárverseny. A magyar uszó-egyesület athletikai osztálya augusztus 24-én délután négy órakor athletikai és kerékpárversenyt rendez a millennárius versenypályán. A nap főeseménye az ezer méteres kerékpárhajtnokság lesz.

+ A szentpétervári athletikai-klub elnöke. Érdekes vendége volt a napokban a budapesti sport köröknek. Dr. Krajewsky orosz államtanácsos, a pétervári athletikai és kerékpáros-egyesület alapítója és tizenhárom év óta elnöke, Bécsben résztvevén egylete két tagjával a sulyemelés és birkózás világbajnokságában, eljött Budapestre is s öt napot töltött itt a Magyar Athletikai-Klub tagjainak társaságában. Megnézte a főváros nevezetességeit s tanulmányozta sportintézményeinket. Ez időben itt időzött az orosz Hackenschmidt is, ki Bécsben a birkózás világbajnokságát nyerte el.

nőségű 25—30 forintig, szerbiai ökör közepm-nőségű 20—24 forintig, szerbiai bika 23—33 forin-tig, szerbiai bivaly 17—23 forintig. Métermázsn-kiút élőszulban.

Pénzügy.

Oszták feyvergyár. A részvényesek körében nagy izgalmat keltett a társaság helyzetéről közölt leleplezés és a tőzsdei érdekeltek módokról tanács-koznak, miként védhessék meg igazukat az igaz-gatóssággal szemben, amely mindenestre vetkes mulasztást követett el, hogy jobban nem ellenőrizte a vezérigazgató manipulációit. Az igazgatósság alelnöke, Tauszig lovag, sőt magyar honos is részt vesz az igazgatósságban Országh Sándor ország-gyűlési képviselő személyében. Az utóbbi években 12 százalék volt az osztalék és a részvénytőkét csak tavaly emelték föl 3 millióról 4.2 millióra 12.000 darab részvény kibocsátása által. A részvé-nyesek most azt követelik, hogy az új részvénye-ket vegyék tőlük vissza 250 forintjával, ahogy ők azokat elővételi árban kapták. De ezt a követelést aligha teljesíthetik. Mások azt kívánják, hogy az igazgatósság pótolja sajátjából az előállott kárt.

A Hiteibank félevi mérlege. A Magyar álta-lános hitelbank félevi mérlege folyó hó 16-án fog közzététetni.

Egy vidéki takarékpénztár bajban. Mint egy bécsi lapban olvassuk, a nagyteremiai takarékpénz-tár az ottani keményítőgyár bukása következtében bajba jutott. A takarékpénztár vesztesége megha-ladja a 30.000 forintot, míg tartalékalapja csak 16.000 forint és alaptőkéje 60.000 forint.

Közlekedés.

A Vaskapu tarifája. A Vaskapu tarifa-gyűlésben a kereskedelemügyi miniszteriumban legutóbb szaktanácskozás volt, melyen már megállapították a díjszabás módoszatait s a díjtételeket is.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 11.

Az árhullámzások ma alig tettek néhány krajczárt és megint csak ott tartunk, ahol tegnap este: a szeptemberi buza 8 forint 30 krajczárt, a márcziusi 8 forint 38 krajczárt jegyez.

A szeptemberi rozs ára mintegy két krajczár-al magasabb és 6 forint 58 krajczárral zárul, a szeptemberi zabé 4 krajczárral emelkedett és 5 forint 40 krajczárral zárul.

Májusi tengerire az általános, tartós csapa-dék mégis volt némi befolyással. Leszorították az árat 4 forint 13 krajczárig, zárul 4 forint 17 kraj-czárral, tehát egyenlegként 8 krajczárt vesztett árából. Jellemző, hogy e határidőre nézve a vidék részéről határozott vételkedv nyilvánul. Épen csak a helybeli czégek adják a tengerit, biztosra véve a három és fél forintos árfolyamot. A provinciális spekulánsok pedig úgy okoskodnak, hogy hat forin-tos takarmányárpa- és zab-árnál a mostani nyomott tengeri-kurzus legalább is kevés rizikót involvál. Talán ezuttal is „a nép szava Isten szava”.

Augusztusi tengeriből ismét felmondtak 12.000 métermázsát, de e tételeket simán átvették. A ha-táridő kurzusát ma már megint 4 forint 81 kraj-czárig nyomták le, és zárul este ismét szilárdab-ban, 4 forint 92 krajczárral, a szeptemberi 4 forint 34 krajczárral, tehát tegnaphoz viszonyítva 5 kraj-czárral magasabban. Ezzel a tavalyi tengerivel va-lami még készül a kulisszák mögött és úgy látszik, még nem játszott a végig szerepét. Beszélnek két elsőrangú czég torzalkodásáról, bizonyosat azon-ban nem lehet tudni. Tény, hogy a készáru nagy tételekben elkelt, 5 forint 10 krajczáron wag-gonba téve.

A készárupiacon a malmok mintegy 18.000 métermázsa buzáat vásároltak öt krajczárral maga-sabb áron. Csakis itt levő árura reflektálnak, ké-sőbb szállítandó tételekre nem is reagálnak. Ezen nem is csodálkozunk, mert nagyon érték piaczu-nkon a m e s t e r s é g e s k i n á l a t i n s z e r c s e n r o -zását. Annyi buzáat kínálnak „hasból” későbbi szállításra, hogy a malmok bevásárlói elszédülnek. Csatlakoznak azonban azok, akik ezekből az apró csalafintákból tartós befolyást remélnek az árala-kulására nézve.

Rozsból csak néhány kocsi rakomány kelt el 7—7.15 forinton Budapesten, átvéve.

Árpa és zab változatlan.

Export-árpara most sem nálunk, sem Bécs-ben nincsenek vevők. A külföldiek tegnap és ma Prágában tartózkodtak, ahol az ideai első árpavásár élénk érdeklődés mellett folyt le. Jobbára közép-minőségeket kínáltak, amelyekért gyengén tartott árakat fizettek, jobb minőségekben gyérebbek vol-tak az offertek és tartottak az árak, míg prima-áru egyáltalában hiányzott.

A kontinentális piacok közül Berlin, Lon-don szilárd irányt jelentett. Párisban 25 centimes-mel emelkedett a buza ára, 80 centimes-mel a liszté. Liverpoolban háromnegyed pennnyel csök-kent a redwinter kurzus.

A washingtoni mezőgazdasági hivatal tegnap kiadott jelentése szerint az Unio országainak ideai terméseredménye a következő:

Table with 2 columns: Item and Quantity. Buza 607,180.000 bushel; Tengeri 1.996,684.000; Zab 678,676.000.

Ennek ellenében a julius havi kimutatás becalése a következő volt:

Table with 2 columns: Item and Quantity. Buza 603,820.000 bushel; Tengeri 2.074,376.000; Zab 6.781,423.000.

Különb New-Yorkban tegnap 1/4—7/8 cents-et vesztettek az árfolyamok. Megemlítjük ehelyütt, hogy nyomdahiiba folytán tegnapi számunkban az augusztus 10-iki newyorki szeptemberi buza kur-zusa helytelenül volt közölve. Nem 73/4, ha nem 70 3/4 a helyes árfolyam.

Előfordult készáru-eladások.

Table with multiple columns: Quantity, Item, Location, Price, and Date. Lists various grain transactions in Budapest and other locations.

Gabonaforgalom:

1898. augusztus 10.

Table with 2 columns: Item and Quantity. Shows arrivals and shipments of grain.

Raktárállomány:

Table with 3 columns: Item, Quantity, and Price. Lists warehouse stocks for various grains.

Hivatalos készárjegyzések.

Table with multiple columns: Item, Quantity, Price, and Location. Official records of grain stocks.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with multiple columns: Item, Date, and Price. Official records of forward grain contracts.

Előfordult határidőkötések.

Table with multiple columns: Item, Date, and Price. Records of forward contract settlements.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE

Budapest, augusztus 11.

A tegnapi javult hangulathól kifolyólag az értéktözsde ma reggel is szilárdan indult, de keve-sebb forgalommal és ez utóbbi körülménynél fogva az árak nem is emelkedhettek nagyobb mértékben; kisebb változások után azonban megmaradtak teg- napi színvonalukon. Csupán az oszták álla m - v a s u t részvénye volt keresettebb minden egyéb értéknél és ára a nap folyamában meg is javult egy forinttal. Még zárlatkor is élénkébben keresték.

A hőközépi prolongációt ma befejezték. Fizettek: magyar hitelért 40—55 krajczárt, leszá-mítoló bankért 15—25 krajczárt, jelzálogbankért 35—45 krajczárt, rimamuranyiért 35—45 krajczárt,

BABEL.

Francia regény.

Irtta: Augustin Filon.

Mikor Julien Fidessel beszélgetett a kérdéséről, úgy tetszett neki, mintha azok igazán életet öntönnék; megértette, hogy a magányos bölcs álmaiban visszatükröződik az emberiség története. Ugy taláta, hogy a fiatal leány sokkal járatosabb ezekben a kérdésekben mint ő. És Fidés felvilágosította levedéseiről és könyveket kölcsönzött neki. Julien elfogadta az oktatásokat, de titkos haraggal afölött, hogy tanítványának kell lennie ott, hol mester szeretne volna lenni. Anélkül, hogy akarta volna, anélkül, hogy tudná, Fidés másodszor is lealacsonyította.

A fiatal leány és Julien között a baráti irigy nem volt teljes. Bizalmasságukban nem volt őszinteség és csakhamar a bizalmasság is eltűnt.

Julien olyan kalandba keverődött, melyet Fidessel csak burkoltan és elferdítetten sejtetett. Egy fiatal, egészen tehetségtelen színésszel kötött ösmertetséget, kinek azonban elég csinos alakja bizonyos sikereket biztosított.

Fenwick Dudley — így hívták a színészt — Belmont Lizzienek mutatta be őt. Belmont kisasszony harminczöt éves, csinos nő volt, kiről azt mondták, hogy egy mérhetetlen gazdag pair támogatását élvezi. A kisasszony nagyon divathab volt, azonban már kezdett kissé elhízni s ezenfelül két nagy gyengéje volt: a pezsgő és a fiatal emberek. Julien tetszett neki s ennek következménye egy rövides liaison volt, mely azonban Juliennek lehetővé tette, hogy a gyönyöröket közelről lássa és megismerje azokat, kik hajhászszák, valamint azokat is, kik kenyérkeresetet űznek velük.

Mikor Julien tanideje letelt, a deptört gyáros vonakodott őt gyárában állandóan alkalmazni, mert ugymond, a fiatal ember rendetlensége felforgatja a gyárat. Ez csapás volt Delaunay asszonyra nézve, ki feltétlenül bizott a fia tehetségeiben és nagy jövőről álmodozott a részére.

Mindenekelőtt külső, idegen behatásoknak tulajdonította Julien balsikerét. Különösen

Klaust, „az öreg atheistát” és „a kis zsidó-lányt” vádolta, mely utóbbi bizonyára tanúságot fog tenni egy napon arról, hogy az anyja leánya. De deplán csalódott, mert Julien elhanyagolta Klaust és védelemre Fidést, kinek tekintete gyakran oly áthatóan pihent rajta, hogy fészélyezte őt. De amikor a Belmont Lizzie-k és Fenwick Dudley-k társaságába jár egy ifju, akkor ilyen pillantásokat ezenfélekepen értelméz. Feltűzelve e vizsgálástól, egy napon ezzel a kérdéssel fordult a fiatal leányhoz:

— Miért néz így reám Fidé? — Semmiért... Csak hogy mikor indulunk a világ meghódítására? — Akkor lesz állásom, amikor akarom. — Most egyelőre ifjúságomat akarom élvezni. Én nem vagyok olyan mint ön, aki csak a könyveket szereli.

Tényleg Fidés nagy lépésekkel haladt előre, sikerrel vizgázott az egyetemen s jelenleg az University College matematikai osztályában kiváló helyet foglal el Szépsége, sikerei, komoly és tartózkodó viselete felkeltették a kíváncsiságot. Sohasom látták őt a „Debating Society” gyűlekezetein és a könyvtárban, valamint a hölgyek külön-termében ő társalgott a lehető legkevésbé. A férfiak közül pedig senkinek merészkedett hozzá intézni szavát. De mikor egyszerű, egészen fekete ruhájában, melyet csak kis fehér gallér díszített, alacsony kalappal a fején és néha-néha egy rózsát tűzve a mellére, lassan áthaladt a nagy négyszögletes udvaron, a fiatal emberek, kik a dóm előtti nagy oszlopcsarnok lépcsőfokain ülve, vagy félig fekvő társalognak, hosszasan kísérték őt tekintetükkel egészen addig, míg a művészeti fakultás kapujában eltűnt.

Érezte, hogy imádják és a régi seb, mely annyira vérzett, lassankint gyógyulni kezdett, úgy, hogy néha mosolyogni is látták. Valamely változás ment végbe lényében, mely kezdett hasonlóbba lenni más fiatal leányokéhoz. Szinte úgy látszott, hogy kezdi magát beletalálni az életbe.

Egyébiránt Klaus nagy gondal örködött felette. Az első naptól fogva átengedte neki a saját szobáját és ellátta őt a saját felfogása szerinti kényelemmel és eleganciával. A világos kárpit, a virágokkal himzett perzsa függöny derültté tették a szobát. Nagy takarékossgával odáig vitte, hogy ebbe a szentély-

be fokozatosan egy szőnyeget, egy kis ibolyaszínű maroquinnal átvont íróasztalt, egy üveg-szekrényt és egy csinos könyvtárszekrényt helyezhetett el s zongorát is készült vásárolni havi részletfizetésre.

Ahelyett, hogy megköszöné, Fidés minden újabb ajándék alkalmával zsörtölődött az öreggel.

— Ismét egy hóbot Daddy! — De annyi örömet okoz nekem! morgogta Klaus mosolyogva.

— Igen, tudom, ez önt mulattatja, mert ön egoista. Ha igazán szeret, akkor nem kényeztet. Szükségtelen, hogy hozzászokjam a jóléthez és fényezéshez, mert sorsom a nyomorúság lesz és a küzdelem.

— Ki tudja? válaszolt Klaus. És továbbra is azon törte a fejét, hogy Fidés életét minél kellemesebbé tegye. A szomszédok azt mondták:

— Bizony ez a Klaus apó igen jó ember... Ugy gondoskodik erről a kis zsidó-lányról, mintha a saját gyermeke volna.

— És ki tudja, hogy nem az-e? válaszoltak a rossznyelvűek.

Klausban egy különös változás ment végbe. Amióta az a fiatal leány forgolódott körülötte ő is mintha fiatalabb lett volna. Nevetgált, tréfálódzott. Harminczéves korában komoly volt mint egy aggastyán s most, mikor közeljár a hatvanhoz, vidám mint egy gyermek.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

Bank- és váltóüzlet-részvénytársaság Budapest, Dorottya-utca 12. sz. 390,000 korona nyerhető: 1 drb. Osztrák hitel-sorsjegy-igérvénnyel. Huzás szept. 1-én. Főnyeremény 300,000 kor. f. 6.50 1 drb. Osztrák földhitel-sorsjegy-igérvénnyel. Huzás aug. 15-én. Főnyeremény 90,000 kor. 2. — f. a kettő együtt csak 8 forint.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 11-én.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, bonds, and currencies. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Részvények', and 'Sorsjegyek'. Each entry lists the item name, its price in 'pénz' and 'ár', and sometimes a percentage change.

SZINHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. augusztus 12-én.

VÁROSLIGETI SZINKŐR

Az operabál. Operetta 3 felvonásban. Délaucours reggelenként...

- Személyek: Beaubisson, Pálmire felesége, Henri, Assier, Angéle, Dumenil, Margarite, Hortense, Fedora, Kövessy, Tarassovits, Gonjalyi, Girya, Hatvaniné, Béjczy, Répassy, Hasvainé, Jeskó.

BUDAI SZINKŐR

Katinka. Népi dráma 2 felvonásban. Ezt követi: Az egyetlen leány.

KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDA. Igazgató: Fejér Dező. Zárva.

WULFF EDE czirkusza.

Ma és mindennap este 7/8 órákor Nagy előadás szinre kerül:

Az elrabolt menyasszony szenzációs látványosság 6 képmű. Amagyar népköltészet és őszintültsége Wulff Ede igazgató. Figyelmre méltók záróképmű.

bu vá p lo ya k, melyek egy külön e célra készült 5 méter mély és 14 méter hosszú medenczét fognak lovasokkal együtt átvinni.

Uj! Fényes kiállítás. Uj! E naponkénti műsoron kívül a gazdag műsor további 12 pontja Vasárnap 2 előadás 9/12 és 4 órákor.

Holnap este 7/8 órákor nagy előadás.

Ügynökök

magas provisió mellett felvételnél egy igen előnyös szép biztosítási ág terjesztésére a Hamburgi katonai szolgálati, kibízasi és korbizosítási társulat vezérigazgatójának, Budapest, Almásy-utca 4. Biztosításokban nem jár tasak költően kiképeztettek. Ugyanott egy pénzbeszedő felvételek 500 frt kanczió mellett.

Összes művei nemzeti kiadása. A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőkbe utazó t. cz. vevőközöns. felkértek hogy Kertész Tótor-nál az idényszerű cikkek a m. hintágyak, teurista-kelők, tornászok, croquet és Lawn-tennis játékok, Lignum Sanctum golyók, kuglibabok, Flambert-fegyverek, revolverek, leggyömbök, lampionok, legyek, gyermek velocipédok, továbbá asztalár, fegyverlélt- és kivégések, kőlépések, ütőberendezések, kalasok, plaidóriumok, halászó szerek, láthatók stb. be vásárlást hétköznapokon sziveskedjenek eszközökhöz, minthogy Kertész-nél vasárnap zárva van. Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen is kéremintve küld.

Makulatura-papír olcsón kapható Bővebbet a kiadóban.

TITKOS BETEGSÉGEKET... Dr. GARAI ANTAL orvos, sebész-, szemész- és szülészorvos v. cs. kir. oszt. főorvos. Budapest, Belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szkm. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél. Rendel. naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig és 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógy-szereskről is tudósítanak. Nőknél külön vizsgálata. Ugyanott megjelent és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető: NÉPSZERŰ OTMOTATÓ. Már a 12-ik kiadásban megjelent a némi betegségek és ezek észlelési és gyógykezelési útmutatója, mely 2 1/2 oldal, most csak 60 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ár be-küldésével, illetve kifizetésével, vagy 20 kr. utánvét mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi betegség-ek. III. Az ősfertőzöttség. IV. Az ősfertőzöttség IV. Magyar-sótakár(trippter) és húgyvezetékfertőz. V. A hólyag (nepitisz). VI. A hólyagfertőz. VII. Előnyegült fertőz. VIII. Népszokás. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főtünetei: a prostitució.

Jókai Mór összes művei nemzeti kiadása. 100 KÖTET. Díszes kötésben 250 frt. 90 kötet már megjelent. Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül. Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül. Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/2 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal: 1. Erdély aranykora. 2/3. Törökvilág Magyarországon I/II. 4/5. Egy magyar nábob I/II. 6. Kárpáthy Zoltán. 7. A jancsárok végnapjai. — Fehér rózsá. 8. Hétköznapok. 9. A régi jó táblabírák. 10. Csataképek a magyar szabadságharcból. 11/13 Dekameron I/III. 14. Árnyképek. 15. Szegény gazdagok. 16. Népyilág. 17. Politikai divatok. 18. Szomorú napok. 19. Véres könyv. 20. Délvirágok. — Oceánia. 21. Hangok a vihar után. 22. Vadon virágai. 23. Erdélyi képek. 24. Uj földesur. 25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak. 26/27. Egy az Isten. I/II. 28. Mire megvénülünk. 29/30. A közzivü ember fia I/II. 31. Az elátkozott család. 32/33. Névtelen vár. I/II. 34. Felfordult világ. — Észak honából. — A debreczeni lunatikus. 35. Szélesend alatt. — Az életből ellesve. 36. A magyar előidők. Egy asszonyi hajszál. 37. Novellák. 38/40. Szinművek. I/III. 41. Szeretlem bolondjai. 42. Fekete gyémántok. 43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II. 45—46. Az arany ember. I/II. 47/48. Knyém, tied, örvé. I/II. 49. Virradóra. 50. Föld felett és víz alatt. 51. Rab Ráby. 52/53. A jövő század regénye. I/II. 54/55. Az élet komédiásai. I/II. 56. A Damokoszok. 57. Szép Mikhál. 58. Targalyak. 59. Egész az északi pólusig. Ki a szívét a homlokán hordja. 60. Bálványos vár. 61. Megtörtént regék. 62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II. 64. Görögtüz. 65. Egy hírhedt kalandor. 66. Szabadság a hó alatt. 67/68. Szerelem mind a vérpadig I/II. 69. Még egy csokrot. 70. Egy játékos, a ki nyer. 71/72. A löcsai fehér asszony I/II. 73. A három márványfej. 74/75. A kiskirályok. I/II. 76. A tengerszemű hölgy. 77/78. A lélekidomár I/II. 79. A gazdag szegények. 80. Rákóczy fia. 81/82. Fráter György I/II. 83. Páter Péter. — Asszonyt kísér. 84. A cigánybátor. — Minden poklokon keresztül. 85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll bosszút. 86 A fekete vér. — Lenczi fráter. 87. A két Trenk, Trenk Frigyes. 88. Sarga rózsá. — A Krao. — A három királyok csillaga. 89. Magneta. — Tégy jót. 90. De kár megvénülni. A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink sziveskedjenek az alábbi rendeléslapot levélben és kifizető lapunk kiadáshatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapestén előfizetési felhívást hozsát ki a JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendelkező díszes vászonkötésben jelenik meg. Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg. — Az egész mű ára díszes vászonkötésben 250 frt. — 5 fizes havi részletfizetés mellett szállítják az első 10 kötet 70 ; 10 ; 20 ; 30 ; 40 ; 50 ; 60 ; 70 ; 80 ; 100 ; 7 fizes havi részletfizetés mellett szállítják az első 60 kötet 70 ; 80 ; 90 ; 100 ; 110 ; 120 ; 130 ; 140 ; 150 ; 160 ; 170 ; 180 ; 190 ; 200 ; A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat. A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénz-tárnál Budapestén átveendőek mindaddig, míg a teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folyó-számlás részletek pótlásig visszatartottak; a lejárt és le nem fizetett részletek a Társaságnak jogában áll a portó-költség hozzászámítása mellett postai megfizéssel befizetni. A részletek be nem tartása esetén a részletekkel kedvezmény meg-trásmák és az egész mű vételára esedékesek válnak. A gyűjteménynek a befizetett részletek által meg nem fedezett része a részvény-társaság tulajdona marad. A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentmegerőlt munkák 250 frtyi vételárárt, a teljes mű átveletének kötelezettsége mellett, huzendék havi frtós részletekben a rendelkezés keltétől kezdődően, Budapestén, a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál és kérem az első kötet megküldését. Lakhely és kelet: Név és állás: Tassák olvas-tatón által.

